

Cselik Ágnes

PIÈTA

WORLD PRESS PHOTO

2017-10-08 | JEGYZET, WORLD PRESS PHOTO

Mintha egyre ugyanaz ismétlődne, de folyton változna is: már nem krisztusi korban lévő férfi és nem anyányi nő, mert kétéves gyereket tart egy még csak nem is kamasz lány. Afgánok, messze tőlünk, mégis olyan ismerős, sokszor láttuk a jelenetet. Szép az alvó kisfiú arca, a nővére kendője hófehér, tiszták mindketten, ártatlan bárányok a

háború közepén. A tizenegy éves lány átmenet nélkül felnőtt lett, gondterhelten, fáradtan támasztja tenyerébe a fejét. Másik karjával öleli a gyereket, a már egyetlen testvért, mert csak ők ketten maradtak – ha megvannak még ketten.

Szép a fénykép, talán túlságosan is, ellágyul a néző a fények játékát, a ruha redőjét, a testek nyugalmaát látva. S mert távolba vezet – eltávolít – az asszociáció, visszabontjuk az idő szövetét, közben meg is nyugszunk, hiszen ősidőktől ismerős e kín. A fotográfus művészete régi korokra rímel, klasszikus művek sejlenek fel a lencsevégre kapott pillanat mögött. Szakrális térben és időben mozgunk többszörösen is: a hit és a művészet megszentelt földjén értelmet nyer a fájdalom. A borzalom esztétikává magasztosul, ezzel el is hagyja a lefényképezett gyerekeket – ők menthetetlenül magukra maradnak a gyászban, a reménytelenségben, abban ugyanis nincs semmi esztétikum, semmi szimmetria, semmi magasztosság, emelkedettség. Az ő sorsuk a képpel is növelt magány, testük illusztráció, a fotó már nem az ő történetük. Számukra nincs harmadnapon feltámadás.

A Hétköznapok kategória első helyezettje megmutatja: így élünk mi, immár 2017 éve bizonyosan. A pusztítást megtanultuk, de a megváltás egyelőre elmarad.

kép | Paula Bronstein, USA, Getty Images Reportage, Pulitzer Center on Crisis Reporting, 1. díj, egyedi
Najiba ölében tartja unokaöccsét, a 2 éves Shabirt, akit egy bombarobbanás sebesített meg, nővérét pedig meg is ölte Kabulban, Afganisztánban, márciusban. A bomba akkor robbant, amikor a gyerekek az iskola felé tartottak. A 2001-2014 között zajló afganisztáni háború formálisan véget ért ugyan, a viszály nem szűnt meg a Talibán és az amerikaiak, valamint egyéb, az afgán hadsereget támogató nemzetközi erők közt. A harcok újabban a falvak és a városok közelében zajlanak, a támadások célja a polgári lakosság életének destabilizálása.